

FIETSTOERISME BOOMT, HORECA VOLGT MET FIETSCAFÉS

Waar de pomp naast de pint staat

Langs de drukke fietsroutes zijn ook fietscafés en B&B's opgedoken. Limburg en Antwerpen reiken een label uit aan fietsvriendelijke zaken. De criteria? Dicht bij een route liggen en herstellmateriaal en een EHBO-kit in huis hebben. 'Maar bij slecht weer blijven ze toch weg, hoor.'

Behalve een fietsenstalling moet een fietscafé een EHBO-kit en een reparatieset in huis hebben. © Sebastian Stevinkers

criteria 'waren te beperkt', zegt woordvoerder Stef Gits. 'We willen meer verantwoordelijkheid bij de exploitanten leggen in plaats van als overheid alles te regelen.' In 2016 hadden 924 logies het oude label op zak.

De toeristische diensten van de provincies kunnen nu zelf beslissen of ze een keurmerk uitreiken of niet. West- en Oost-Vlaanderen doen het niet meer, Limburg en Antwerpen nog wel. Vlaams-Brabant zegt 'in een overgangsfase' te zitten.

Maximum een kilometer

De laatste keer dat West-Vlaanderen het label voor cafés en restaurants uitreikte (in 2012-2014), waren er ongeveer 75 gegadigden. 'Daarna hebben we beslist om ermee op te houden', zegt Siel Nollet van Westtoer, de provinciale toeristische dienst. 'De meerwaarde voor de fietser stond ter discussie, omdat het niet mogelijk was om de criteria voldoende te controleren. Alle cafés en restaurants worden nu wel nog op de kaarten vermeld, zodat de fietsers ze kunnen vinden.'

De toerist blijkt er bovendien niet wakker van te liggen: onderzoek van Westtoer leerde dat hooguit 4 procent van de recreanten die het label kennen, het laten

Of een zaak een label 'fietsvriendelijk' draagt of niet, daar ligt de toerist niet wakker van

VAN ONZE CORRESPONDENT
'DE FIETS'

TOM YSEBAERT

RUMST | Het is een halfzonnige woensdag en het terras zit bijgevolg ook slechts halfvol. 'Ik zit al weken op mijn nagels te bijten', zucht Roggy Van Nueten (41), die voortdurend zijn vijf weerapps op zijn smartphone checkt. De kwakkelzomer is balen voor de zaakvoerder van brasserie 3Ri4en in Rumst, genoemd naar de plek waar de Nete en de Dijle samen-vloeden en de Rupel vormen.

De zaak ligt vlak bij het fietsknooppunt 51, aan de bekende blauwe brug voor fietsers en wandelaars. Volgens tellingen van de provincie is dit het drukste punt van Antwerpen: er passeren 46.000 fietsers per maand in de

zomer, en zowat 400.000 per jaar.

'Die fietsers zijn heel belangrijk voor de zaak', zegt Van Nueten. 'Cijfers kan hij niet noemen. Maar op een mooie dag staat de dijk hier vol fietsen van klanten. Toen de blauwe brug twee jaar op rij een tijd dichtging voor onderhoud, heeft ons dat pijn gedaan.'

Stopcontact

Zoals 3Ri4en vind je tegenwoordig overal in Vlaanderen honderden etablissementen die zich 'fietscafé' noemen, naast fietshotels en fiets-B&B's. Wat moeten ze in huis hebben? Ondermeer een EHBO-kit, een reparatieset, goede fietsenstallingen en een laadpaal of op zijn minst enkele stopcontacten om elektrische fietsen op te laden.

'Wij hebben zoals vereist ook een plek om natte kledij te drogen, maar daar is nog geen vraag naar gekomen', vertelt Roggy Van Nueten. 'Wel druk gebruikt is onze fietspomp. Ook om sloten open te krijgen waarvan het sleutelje zoek is, doen mensen graag op ons een beroep.'

Wel of geen label?

De criteria hangen samen met allerlei labels die hun intrede hebben gedaan. Wanneer mag een exploitant zijn zaak 'fietsvriendelijk' noemen? Navraag leert dat de labels en de criteria die eraan vasthangen, verschillen naargelang van de provincie. Tot voor kort reikte Toerisme Vlaanderen een label uit voor logies. Maar daar is het sinds dit jaar mee gestopt. 'De

meespelen in hun keuze voor een café.

In 'fietsparadijs' Limburg bestaat al sinds het jaar 2000 een label voor fietsvriendelijke horeca-zaken, de latere fietscafés. De criteria veranderden door de jaren heen. 'Om het aanbod zo ruim mogelijk te houden en vertrouwen op de professionaliteit van de sector houden we het nu op één vereiste: de zaak mag op maximum één kilometer van het fietsroute-netwerk liggen', zegt gedeputeerde Igor Philijns (Open VLD), voorzitter van Toerisme Limburg. Momenteel telt Limburg 160 fietscafés, die het label op de gevel mogen hangen.

Antwerpen begon eveneens met een eigen keurmerk, 'fietsers welkom'. Daarmee pakken nu al

231 zaken uit. De nieuwe aanpak heet meer 'inclusief en ondersteunend' en minder 'streng controlerend'.

Vlaams-Brabant telt 132 fietscafés die een sticker aan hun deur mogen plakken. Maar op de website van de toeristische dienst, die opgefrist wordt, vind je ze voorlopig niet. In september kunnen de cafés en restaurants zich weer aanmelden. Zij komen dan volgend jaar op de nieuwe fietskaart.

Geld rolt

Of de toerist er nog wijs uit raakt of niet, het belet hem niet op pad te gaan. En om geld te laten rollen. Cijfers voor heel Vlaanderen zijn er niet, maar de provincies geven aan dat fietstoerisme een stevige economische impact heeft.

In West-Vlaanderen maakten in 2015 ongeveer 4 miljoen fietsers gebruik van het fietsnetwerk. Het fietstoerisme is er goed voor ongeveer 27 miljoen euro per jaar.

Limburg beschikt over een routenetwerk van 2.000 km waarop per jaar meer dan 2 miljoen mensen afkomen. Uit recent onderzoek van Toerisme Limburg is gebleken dat bijna 90 procent van alle fietsers twee tot drie keer per tocht pauzeert, voornamelijk om iets te eten of te drinken bij de lo-

Bijna 90 procent van alle fietsers pauzeert twee tot drie keer per tocht, voornamelijk om iets te eten of te drinken bij de lokale horeca

kale horeca. De fietsers besteden gemiddeld 15 euro. Wie er een daguitstap van maakt, geeft bijna 22 euro uit en wie er een overnachting aan koppelt, 85,5 euro. Soortgelijk onderzoek in andere provincies leverde vergelijkbare resultaten op. De provincie Antwerpen becijferde dat tijdens de 7 miljoen fietstochten van 2012 71 miljoen euro gepend werd. Goed voor 44,5 voltijdse banen.

Hoe belangrijk de fietsers voor hem ook zijn, Reggy Van Nueten van 3Ri4en zou er niet van kunnen leven. 'In de winter is het hier erg stiller. Ik verzorg daarom ook feesten. Met toerisme alleen red ik het niet.'

Maandag: de succesformule van de fietsknooppunten

'Fietsen door het Water', aan fietsknooppunt 91 in Bokrijk, is bij uitstek populair bij toeristen. FOTO LUC DAELMANS

Al 1,3 miljoen fietsers geteld op fietsroutenetwerk in 2017

In de eerste zeven maanden van dit jaar trok het fietsroutenetwerk in Limburg 14 procent meer fietsers aan dan in dezelfde periode vorig jaar. Dat blijkt uit cijfers van het Kenniscentrum van Toerisme Limburg. "We telden dit jaar al ruim 1,3 miljoen fietsers", zegt gedeputeerde van Toerisme en voorzitter van Toerisme Limburg Igor Philijns. "Daarmee biedt het fietsroutenetwerk een enorme meerwaarde voor de Limburgse vrijetijdseconomie."

Dirk JACOBS

Het fietsroutenetwerk is al jaren een van de voornaamste toeristische troeven voor Limburg. In de eerste zeven maanden van dit jaar passeerden er al meer dan 1,3 miljoen fietsers aan de knooppunten. Vooral 'Fietsen door het Water' aan knooppunt 91 in Bokrijk lokte al heel wat fietstoeristen. "Al meer dan twintig jaar zijn we koploper in het knooppuntfietsen", zegt gedeputeerde Philijns. "Maar om die positie te behouden moeten we blijven investeren en innoveren. Niet alleen in kwaliteit, comfort en veiligheid, maar ook in extra beleving zoals 'Fietsen door het Water'. Het bewijs is er dat dit werkt, want sinds de

opening ervan eind april 2016 staan er op dat punt al ruim 260.000 fietsers op de teller. Die impact is trouwens niet alleen voelbaar op de locatie zelf, maar ook in de hele omgeving waar 20 procent meer fietsers geteld werden."

Digitaal

Om de populariteit van het fietsroutenetwerk nog beter te meten, installeerde de provincie begin april een digitaal telsysteem van vijftien permanente tellers die geplaatst zijn op druk bereden gedeeltes van het netwerk. Daarnaast zijn er nog vijftien mobiele tellers, die wekelijks worden ver-

plaatst. "Zo willen we, over een periode van twee jaar, het gebruik van het volledige netwerk in kaart brengen", weet Igor Philijns. "De nieuwe digitale tellers laten toe om gedetailleerde analyses van de impact van het fietstoerisme te maken. Zo kunnen we makkelijker trends vaststellen en toeristische promotie bijsturen."

Knooppunten

Ook heeft het Kenniscentrum van Toerisme Limburg een groot-schalig fietsonderzoek uitgevoerd bij 5.000 recreatieve fietsers. Uit die bevraging blijkt dat knooppuntfietsen nog steeds erg in trek is. Zeven op de tien fietsers rijden een knooppunttraject en bij de fietsvakantiegeers loopt dat zelfs op tot meer dan 90 procent. Vooral de Limburgers zelf trekken eropuit om hun eigen streek tijdens een fietstocht of -daguitstap beter te leren kennen, gevolgd door de Antwerpenaren en toeristen uit Vlaams-Brabant. De fietsvakantiegeers, die hun fietstocht koppelen aan een overnachting, komen dan weer voornamelijk uit West-Vlaanderen, gevolgd door Antwerpen, Oost-Vlaanderen en Nederland.

Al meer dan twintig jaar zijn we koploper in het knooppuntfietsen. Maar om die positie te behouden moeten we blijven investeren en innoveren.

Igor PHILIJNS
Gedeputeerde Toerisme

De doorsnee recreatieve fietser op het Limburgse routenetwerk is tussen de 50 en 64 jaar oud, fietst meestal per twee met een elektrische fiets en rijdt gemiddeld een afstand van 45 kilometer. Onderweg geeft de doorsnee fietser 27,63 euro per tochtje uit, voornamelijk in lokale horecazaken. Vreemd is dat niet, want maar liefst 90 procent houdt twee tot drie maal per fietstocht halt bij een horecazaak. Toch stoppen de fietsers niet alleen om iets te eten of drinken, maar ook om even te rusten of te genieten van de omgeving. Een totaalbeleving waarover 98 procent van de fietsers zegt tevreden te zijn.

BOKRIJK FIETSPARADIJS

IGOR PHILTJENS
gedeputeerde van Toerisme, Cultuur en Erfgoed

We kennen Bokrijk vooral van het Openluchtmuseum met zijn uitgebreide erfgoedcollectie en van de gratis openluchtspeeltuin. Het park trekt jaarlijks meer dan één miljoen bezoekers. Maar wist je dat Bokrijk daarnaast de perfecte uitvalsbasis voor een fietstocht is?

Het 2 000 kilometer lange fietsroutenetwerk loopt recht door het park van Bokrijk. "Het is de ideale start voor een tocht langs enkele pareltjes, zoals het vijverlandschap van natuurgebied De Wijers en het Arboretum van Bokrijk", zegt gedeputeerde Igor Philtjens.

De ideale picknickplaats

Dit Arboretum is dé plaats om de biodiversiteit van het gebied te ontdekken. Je vindt er een unieke verzameling planten en bomen, maar ook soorten die vandaag met uitsterven bedreigd zijn. Het Arboretum is een mooie plaats voor een picknick of moment van onthaasting.

De plaats biedt bovendien een mooi uitzicht op het Openluchtmuseum.

Fietsen door water

Een andere aanrader tijdens de fietstocht is het innovatieve fietstraject "fietsen door het water". Vlak bij knooppunt 91 rijd je dwars door een vijver. Met het water op ooghoogte kun je kijken, voelen, ruiken en aanraken zonder nat te worden.

INFO

www.bokrijk.be. In het Infocenter kun je terecht voor extra toelichting en fietskaarten. Je kunt bovendien een groene Toerisme Limburg-fiets huren. Best vooraf reserveren via het gratis nummer 0800 96 967. ■

KUNSTZINNIGE FIETSRoutes

Limburg is niet enkel fietsen door de natuur, maar ook langs kunst. Fervente fietsers passeerden ongetwijfeld al langs het doorkijkkerkje van het architectenduo Gijs Van Vaerenbergh in Borgloon. In Haspengouw en in de streek rond Genk en Hasselt zijn er nog meer kunstwerken aan het fietsroutenetwerk een bezoek waard.

"Voor het project 'Kunst in de Open Ruimte' maakten verschillende internationale kunstenaars een werk in de natuur", zegt gedeputeerde van Cultuur, Erfgoed en Toerisme, Igor Philtjens. Het fietsroutenetwerk leidt je langs het Arboretum in Bokrijk waar de Nederlandse kunstenaar Krijn de Koning aan de slag ging met Het Groene Huis. Het paviljoen was klaar voor de sloop. Hij maakte er een aparte binnentuin van, waar hij speelt met de perceptie van de bezoeker.

Spinnenwebben

De Britse kunstenaar Nils Norman creëerde op de betonnen brug aan de Hoogzij, tussen knooppunten 30 en 509, een collage geïnspireerd op de illustraties van landschapsschilder en arachnoloog Léon Becker. In dezelfde omgeving, aan de Cosmodrome in Genk, tussen knooppunten 30 en 535, zal de Argentijnse kunstenaar Tomás Saraceno in het najaar van 2017 een grote

sculptuur ontwikkelen waaruit zijn fascinatie voor spinnenwebben zichtbaar wordt.

Trandreef

In Haspengouw, in de Sint-Servatiuskerk van Groot-Loon tussen de knooppunten 156 en 157, brengt Paul Devens met Proximity Effect een geluidsinstallatie die de bezoeker meesleept in een spel van tonen, geluiden, echo en akoestiek. In de Trandreef (tussen knooppunten 156 en 157) overnacht je in boomtenten van Dre Wapenaar en hou je even halt bij de field furniture Pure Nature van Ardrie Van Bommel. Voor een aparte ervaring, alsof je in een stil klooster rondwandelt, betreed je de architecturale structuur van de Brit Aeneas Wilder, vlak bij het klooster van Colen, tussen knooppunten 136 en 152.

INFO

Bij de lokale toeristenbureaus vind je fietskaarten voor *pit*, de kunstwerken in Haspengouw en voor de kunstwerken in de Unie Hasselt-Genk. ■